

Til Kunnskapsdepartementet

19.01.10

Høringsuttalelse fra Fellesrådet for kunstfagene i skolen (FKS) angående forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn

FKS arbeider for å øke kunstfagenes betydning fra barnehage til og med høyere utdanning. Vi ønsker å styrke og utvikle kunstfagenes innhold og omfang, og stimulere til samarbeid mellom kunstfagene i utdanningen. FKS er en sammenslutning av Landslaget for norskundervisning (LNU), Landslaget for medieundervisning (LMU), Landslaget drama i skolen (LDS) og Dans i skolen (DIS).

Vi synes det er positivt at *Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene* legger vekt på at fremtidens lærere skal kunne tilrettelegge for varierte arbeidsmåter, kreative læringsmiljøer, estetisk utfoldelse og erkjennelse. Det å skape trivsel gjennom gode og varierte arbeidsformer som barn og unge kjenner seg igjen i, er fundamentet for at læring skal skje – ikke minst tilpasset opplæring.

Slik vi leser forskriftene vil dramafaget fortsatt ha en viktig rolle i fremtidens lærerutdanning, da faget har lang tradisjon og gode erfaringer med å være med på å ivareta de ovennevnte perspektivene. Fra 1998 til 2003 ble kurset *Drama som metode* gjennomført som en obligatorisk del av allmennlærerutdanningen over hele landet. Fagmiljøene på ulike høyskoler og universiteter melder om svært gode tilbakemeldinger på kurset. Dette har ført til at kurset har blitt beholdt ved mange lærerutdanninger selv om det ikke ble nasjonalt forankret i rammeplanen for allmennlærerutdanning som kom i 2003.

Vi får dessverre også stadig signaler om at dramakurset bygges ned ved en rekke høgschooler av den grunn at det er et tilbud allmennlærerutdanningene ikke har vært forpliktet til å gi. For at det ikke skal være tilfeldig om studentene i den nye grunnskolelærerutdanningen får opplæring i drama som læringsform og metode, mener vi at det er viktig at den nye forskriften presiserer at lærerstudentene skal ha en innføring i drama. Dette må presiseres nasjonalt, og ikke overlates til den enkelte lærerutdanningsinstitusjon lokalt. FKS ønsker at drama som metode skal tilbys både i 1.-7.trinnsløpet og 5.-10.trinnsløpet. Dette fordi varierte arbeidsmåter og de ovennevnte perspektivene på læring er like viktig uansett klasstrinn.

Vi har forståelse for at en ønsker å unngå fagspesifiseringer i forskriften. Vi mener imidlertid at dramafaget er i en særstilling all den tid drama ikke er et eget fag i skolen. Hvis en ønsker å beholde dramafaget i lærerutdanningene og dyktige fagfolk på de ulike institusjonene som tilbyr grunnskolelærerutdanning, er det nødvendig med et tydelig signal om dette gjennom en spesifisering i forskriften.

FKS ønsker i tillegg å løfte frem følgende punktsetning hentet fra side 3 i forslaget til forskrift under punktet *felles læringsutbytte for kandidater i begge utdanningsløp*:

(kandidaten) - mestrer norsk muntlig, norsk skriftlig både bokmål og nynorsk, og kan bruke språket på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng.

I tillegg til at norskfaget er et sentralt dannelsesfag, kunsthag og ferdighetsfag, skal det i faget arbeides det med alle typer tekster. Rapporten *Framtidas norskfag* slår fast at:

I norskfaget arbeider ein ikkje med lesing, skriving og munnleg kompetanse berre for å kunne lese og skrive norskfaglege tekstar, men for å kunne lese og skrive alle slags tekstar og for å kunne bruke språket munnleg i ulike situasjonar i og utanfor skolen (Utdanningsdirektoratet 2006: 28).

Dette sitatet fremhever norskfaget som sentralt når det gjelder tekstkompetanse i alle fag. FKS ser med bekymring på at studentene som velger 5.-10.trinnsutdanningen kan bli lærere uten å ha norskfaget i sin fagkrets. Alle lærere er leselærere, alle lærere er skrivelærere og alle lærere har et ansvar for at disse grunnleggende ferdighetene blir ivaretatt i alle fag. Slik vi ser det, er det norskfaget ved lærerutdanningsinstitusjonene som på best måte ivaretar dette fokuset. Slik

forslaget til forskrift nå foreligger, vil det føre til en svekkelse av norskfagets stilling i den nye grunnskolelærerutdanningen, og dermed også en svekkelse av lese – og skriveopplæringen. Gitt norske elevers resultater på tester som PISA og PIRLS, kan vi ikke tenke oss noe dårligere tidspunkt å gjøre dette på.

Vi ser også med bekymring på hvordan fokuset på begge målformer kommer til å bli ivaretatt i 5.-10.trinnsløpet. Når studentene kan velge vekk norsk og bare skal ha det nye PEL- faget som eneste obligatoriske fag, må undervisning i begge målformer inn i PEL – faget, slik at begge målformer blir ivaretatt. FKS kan ikke se at pedagogikkseksjonene rundt ved landets lærerutdanningsinstitusjoner har den nødvendige kompetansen som skal til for å undervise i begge målformer. Her må norskfagdidaktikeren inn i PEL – faget dersom norskfaget ikke er obligatorisk.

FKS ser det også som bekymringsfullt at GLSM – faget forsvinner. FKS (og mange med oss) hadde sett for oss at det nye PEL- faget skulle ta opp i seg GLSM- faget i 1.-7.trinnsløpet. Av forslag til PEL- fagplan ser vi at det ikke er gjort. FKS ønsker at 10 studiepoeng av PEL- faget i 1.-7.trinnsløpet skal være GLSM- faget slik vi kjenner det fra nåværende rammeplan for allmennlærerutdanningen. Videre kan det i 5.-10.trinnsløpet settes av 10 studiepoeng i PEL- faget til et VLISO- fag, videregående lese – og skriveopplæring. Dette faget kan fange opp det viktigste som forsvinner når norskfaget er tatt ut som obligatorisk fag, deriblant fokuset på begge målformer.

Med vennlig hilsen

Fellesrådet for kunstoffagene i skolen.